

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
01.01.2006
18.07.2010

Osmussaare maastikukaitseala moodustamine, Osmussaare, Üügu ja Ohessaare maastikukaitsealade kaitse-eeskirjade ning välispiiri kirjelduste kinnitamine

Vastu võetud 14.03.1996 nr 78
[RT I 1996, 21, 421](#)
jõustumine 28.03.1996

Muudetud järgmiste Vabariigi Valitsuse määrustega (vastuvõtmise aeg, number, avaldamine Riigi Teatajas, jõustumise aeg):

27. 05. 1999 nr 166 ([RT I 1999, 48, 542](#)) 4. 06. 1999

4. 04. 2000 nr 110 ([RT I 2000, 30, 176](#)) 13. 04. 2000

18. 12. 2001 nr 395 ([RT I 2001, 98, 618](#)) 24. 12. 2001

22.12.2005 nr 321 ([RT I 2005, 71, 556](#)) 1.01.2006

[Kaitstavate loodusobjektide seaduse](#)paragrahvi 5 lõigete 2 ja 4 ning paragrahvi 6 alusel Vabariigi Valitsus määrab:

1. Moodustada Osmussaare maastikukaitseala ning kinnitada selle välispiiriks Osmussaare rannajoon.

2. Kinnitada:

- 1) Osmussaare maastikukaitseala kaitse-eeskiri (juurde lisatud);
- 2) Üügu maastikukaitseala kaitse-eeskiri (juurde lisatud);
- 3) Üügu maastikukaitseala välispiiri kirjeldus (juurde lisatud);
- 4) Ohessaare maastikukaitseala kaitse-eeskiri (juurde lisatud);
- 5) Ohessaare maastikukaitseala välispiiri kirjeldus (juurde lisatud).

3. [Kehtetu]

3¹. [kehtetu - [RT I 2005, 71, 556](#)– jõust.1.01.2006]

4. [Kehtetu]

5. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

Kinnitatud
Vabariigi Valitsuse
14. märtsi 1996. a.
määrusega nr. 78

Osmussaare maastikukaitseala kaitse-eeskiri

I. ÜLDSÄTTED

1. [Kehtetu]

2. Kaitseala on loodud haruldaste ja teadusliku väärtusega geoloogiliste objektide (aluspõhjakiivimite paljandid, rannavallid, rändrahnud) ning eluslooduse koosluste kaitseks.
3. Kaitseala maa-alaks on kogu Osmussaare territoorium.
4. Kaitseala maa-ala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele sihtkaitsevööndiks ja piiranguvööndiks.
5. Kaitseala ja selle vööndite piirid kantakse riiklikusse maakatastrisse.
6. Kaitseala ja selle vööndite piiride kirjeldus on koostatud riigiettevõtte Eesti Maauringud maakasutuskaardi (möötkava 1:10 000) ja NSV Liidu Geodeesia ja Kartograafia Peavalitsuse 1985. a topograafilise kaardi (möötkava 1:25 000) alusel.

II. KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

7. Inimestel on lubatud viibida, korjata marju ja seeni, püüda kala ning pidada jahti kogu kaitseala territooriumil.
 - 7¹. Telkimine ja lõkke tegemine on lubatud üksnes kaitseala valitseja poolt selleks ettenähtud ja tähistatud paikades.
 - 7². Kaitsealal on keelatud puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine.
8. Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:
 - 1) detail- ja üldplaneeringu kehtestamine;
 - 2) katastriüksuse kõlvikute piiride ja pindala muutmine;
 9. [Kehtetu]
10. Kaitseala valitseja nõusoleku saamiseks käesolevas kaitse-eeskirjas ettenähtud juhtudel peab vastava loa taotleja või projekti või kava kooskõlastuse taotleja esitama kaitseala valitsejale kirjaliku taotluse. Kaitseala valitseja vastab taotlusele kirjaliku nõusoleku või motiveeritud keeldumisega ja vajaduse korral omapoolsete tingimuste esitamisega nii taotlejale kui ka vastava loa andjale hiljemalt ühe kuu jooksul pärast taotluse saamist. Keskkonnamõju hindamise vajaduse korral on kaitseala valitsejal õigus taotlusele vastamist edasi lükata kuni ekspertiisiakti saamiseni, teavitades sellest nii nõusoleku taotlejat kui ka loa andjat.
- Kaitseala valitseja vaatab metsaraie taotluse läbi ja tulenevalt koosluse liigilise ning vanuselise mitmekesisuse säilitamise eesmärgist annab oma kirjaliku nõusoleku või esitab motiveeritud keeldumise ja vajadusel omapoolsed tingimused kümne päeva jooksul pärast taotluse saamist.
11. Kaitsealale jääva kaitstava looduse üksikobjekti kaitset korraldatakse kaitstavate loodusobjektide seaduse paragrahvi 5 lõike 5 kohase kaitse-eeskirja alusel, kui käesolev kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti.
 - 11¹. Teaduslikke vältidõid kaitsealal tehakse kaitstavate loodusobjektide seaduse paragrahvi 25 kohase korra alusel.
 - 11². Vabariigi Valitsuse seaduse (RT I 1995, 94, 1628; 1996, 49, 953; 88, 1560; 1997, 29, 447; 40, 622; 52, 833; 73, 1200; 81, 1361 ja 1362; 87, 1468; 1998, 28, 356; 36/37, 552; 40, 614; 107, 1762; 111, 1833; 1999, 10, 155; 16, 271 ja 274; 27, 391; 29, 398 ja 401) paragrahvi 44 lõike 2 alusel on kaitseala piires asuva kinnistu võõrandamisel riigi esindajaks ostueesõiguse teostamisel keskkonnaminister, kellele teatatakse kinnisasja võõrandamisest asjaõigusseaduses sätestatud korras.
12. Kaitsealal on lubatud alla 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades. Üle 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul.

III. SIHTKAITSEVÖÖND

13. Sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujunevate koosluste ja eluta looduse komplekside kaitseks.
14. Sihtkaitsevöönd hõlmab saare rannikualad. Vööndi piir kulgeb majaka territooriumilt mööda teed kagu suunas kuni Lilla hamne järvest lõuna poolt idakirde suunas kulgeva teeni ja edasi mööda nimetatud teed kuni

saare kirderannikul kulgeva teeni ning edasi mööda nimetatud teed loode suunas kuni majaka territooriumini, kusjuures majaka territoorium ei jää sihtkaitsevööndisse.

15. Sihtkaitsevööndis on keelatud majandustegevus ja loodusvarade kasutamine, välja arvatud käesoleva kaitse-eeskirja punktides 7, 8 ja 12 lubatud tegevus. Samuti on kaitseala valitseja igakordsel nõusolekul lubatud:

- 1) olemasolevate ehitiste ja teede hooldustööd;
- 2) niitmine ja karjatamine;
- 3) puu- ja põõsarinde harvendamine, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja ja tehnoloogia, metsamaterjali väljaveo ning puistu koosseisu ja täiuse osas.

16. Sihtkaitsevööndi maa on riigi looduskaitsemaa ning see jäetakse riigi omandisse maareformi seadusega sätestatud korras.

16¹. Sihtkaitsevööndi metsa kaitse eesmärgiks on loodusliku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine.

IV. PIIRANGUVÖÖND

17. Piiranguvöönd on kaitseala majanduslikult kasutatav osa, kus majandustegevuses tuleb arvestada kaitstavate loodusobjektide seaduses ning selle alusel kinnitatud käesolevas kaitse-eeskirjas kehtestatud tingimustega.

18. Kaitseala piiranguvöönd hõlmab maa-ala saare keskosas, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.

19. Piiranguvööndis on lubatud majandustegevus, välja arvatud käesoleva kaitse-eeskirja punktides 7, 8 ja 12 keelatud tegevus ja järgmine tegevus:

- 1) maavarade ja maa-ainese kaevandamine;
- 2) veekogude veetaseme muutmine ja nende kallaste kahjustamine;
- 3) uute maaparandussüsteemide rajamine;
- 4) kalapüük ja jahipidamine.

20. Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud:

- 1) liiva ja kruusa võtmine oma tarbeks;
- 2) uute ehitiste ja rajatiste püstitamine ning kommunikatsioonide rajamine;
- 3) jäätmete ladustamine selleks ettenähtud kohtades.

20¹. Piiranguvööndi metsa kaitse eesmärk on bioloogilise mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine.

V. LÕPPSÄTTED

21. Isikud, kes rikuvad käesoleva kaitse-eeskirja nõudeid, kannavad haldus- või kriminaal- ja tsiviilvastutust seaduses ettenähtud korras.

21¹. Järelevalvet kaitsealal teevad kaitseala valitseja ning teised selleks volitatud isikud, kellel on oma pädevuse piires õigus kaitsealal tegutseda ka iseseisvalt.

22. Käesolevast kaitse-eeskirjast tulenevad vaidlused lahendatakse kohtus, kuid huvitatud isik võib kaitseala valitseja tegevuse vaidlustamiseks pöörduda ka keskkonnaministri poole.

Kinnitatud
Vabariigi Valitsuse
14. märtsi 1996. a.
määrusega nr. 78

Üügu maastikukaitseala kaitse-eeskiri

I. ÜLDSÄTTED

1. Üügu maastikukaitseala (edaspidi kaitseala) moodustati maastiku üksikelemendina "Üügu pank" Eesti NSV Ministrite Nõukogu 13. märtsi 1959. a korraldusega nr 331-k (ENSV Teataja 1959, 29, 160). Kaitseala põhieesmärk on Üügu panga ja allikasoo kaitse.

2. [Kehtetu]

3. Kaitseala maa-ala on määratletud Üügu maastikukaitseala välispiiri kirjeldusega.

4. Kaitseala piir kantakse riiklikusse maakatastrisse.

II. KAITSEALA KAITSEKORD

5. Kaitseala maa-ala on piiranguvöönd, kuhu kuuluvad Saare maakonna Muhu valla talude 27, Andovälja (M17) ja 129 kaitsealale jäävad osad.

5¹. Inimestel on lubatud viibida, korjata marju ja seeni kogu kaitseala maa-alal. Liikumine eramaal toimub vastavalt asjaõigusseadusele (RT I 1993, 39, 590; 1999, 44, 509) ja kaitstavate loodusobjektide seadusele (RT I 1994, 46, 773; 1998, 36/37, 555).

5². Jalgratatega liikumine väljaspool teid ja radu ning mootorsõidukitega liikumine ja nende parkimine väljaspool selleks ettenähtud teid ja parklaid on keelatud, välja arvatud teaduslikel välitöödel, järelevalve- ja päästetöödel.

5³. Kaitsealal on lubatud alla 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades. Üle 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul.

6.--9. [Kehtetud]

10. Kaitsealal on keelatud:

- 1) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- 2) telkimine ja lõkke tegemine, välja arvatud kaitseala valitseja poolt selleks ettenähtud ja tähistatud paikades;
- 3) jäätmete ladustamine;
- 4) kaitstava objekti välisilme rikkumine;
- 5) uute maaparandussüsteemide rajamine;
- 6) maavarade ja maa-ainese kaevandamine;
- 7) kivististe ja mineraalide kogumine;
- 8) uuendusraie, välja arvatud turberaie perioodiga vähemalt 40 aastat.

11. Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja pindala;
- 2) püstitada uusi ehitisi;
- 3) rajada uusi teid, õhuliine ja muid kommunikatsioone;
- 4) kehtestada detail- ja üldplaneeringut;
- 5) anda projekteerimistingimusi;
- 6) kinnitada maakorralduskava.

12. Kaitseala valitseja nõusoleku saamiseks käesolevas kaitse-eeskirjas ettenähtud juhtudel peab vastava loa taotleja või projekti või kava kooskõlastuse taotleja esitama kaitseala valitsejale kirjaliku taotluse. Kaitseala valitseja vastab taotlusele kirjaliku nõusoleku või motiveeritud keeldumisega ja vajaduse korral omapoolsete tingimuste esitamisega nii taotlejale kui ka vastava loa andjale hiljemalt ühe kuu jooksul pärast taotluse saamist. Keskkonnamõju hindamise vajaduse korral on kaitseala valitsejal õigus taotlusele vastamist edasi lükata kuni ekspertiisakti saamiseni, teavitades sellest nii nõusoleku taotlejat kui ka loa andjat.

Kaitseala valitseja vaatab metsaraie taotluse läbi ja tulenevalt koosluse liigilise ning vanuselise mitmekesisuse säilitamise eesmärgist annab oma kirjaliku nõusoleku või esitab motiveeritud keeldumise ja vajadusel omapoolsed tingimused kümne päeva jooksul pärast taotluse saamist.

12¹. Kaitsealale jääva kaitstava looduse üksikobjekti kaitset korraldatakse kaitstavate loodusobjektide seaduse paragrahvi 5 lõike 5 kohase kaitse-eeskirja alusel, kui käesolev kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti.

12². Teaduslikke välitöid kaitsealal tehakse kaitstavate loodusobjektide seaduse paragrahvi 25 kohase korra alusel.

13. Vabariigi Valitsuse seaduse (RT I 1995, 94, 1628; 1996, 49, 953; 88, 1560; 1997, 29, 447; 40, 622; 52, 833; 73, 1200; 81, 1361 ja 1362; 87, 1468; 1998, 28, 356; 36/37, 552; 40, 614; 107, 1762; 111, 1833; 1999, 10, 155; 16, 271 ja 274; 27, 391; 29, 398 ja 401) paragrahvi 44 lõike 2 alusel määrata kaitseala piires asuva kinnisasja

võõrandamisel riigi esindajaks ostueesõiguse teostamisel keskkonnaminister, kellele teatatakse kinnisasja võõrandamisest asjaõigusseaduses sätestatud korras.

13¹. Kaitseala metsa kaitse eesmärgiks on bioloogilise mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine.

III. LÕPPSÄTTED

14. Isikud, kes rikuvad käesoleva kaitse-eeskirja nõudeid, kannavad haldus- või kriminaal- ja tsiviilvastutust seaduses ettenähtud korras.

14¹. Järelevalvet kaitsealal teevad kaitseala valitseja ning teised selleks volitatud isikud, kes on oma pädevuse piires õigustatud kaitsealal tegutsema ka iseseisvalt.

15. Käesolevast kaitse-eeskirjast tulenevad vaidlused lahendatakse kohtus, kuid huvitatud isik võib kaitseala valitseja tegevuse vaidlustamiseks pöörduda ka keskkonnaministri poole.

Kinnitatud
Vabariigi Valitsuse
14. märtsi 1996. a.
määrusega nr. 78

Üügu maastikukaitseala välispiiri kirjeldus

Kaitseala läänepiiriks on Muhu valla talude 21 ja 27 vaheline piir tavalisest merepiirist kuni loodekagusuunalise pinnasteeni, mis kulgeb panga peal. Lõunapiir kulgeb mööda pinnasteed kagu suunas kuni lõikumiseni talude Andovälja (M17) ja 129 vahelise piiriga. Edasi kulgeb piir mööda mõttelist sirgjoont kirde suunas kuni tavalise merepiirini ja mööda seda loode suunas kuni talude 21 ja 27 vahelise piirini.

Üügu maastikukaitseala välispiiri kirjeldus on koostatud talumaade osas vastavalt 1939. a kinnistutele ja riigiettevõtte Eesti Maauuringud maakasutuskaardi (möötkava 1:10 000) alusel."

Kinnitatud
Vabariigi Valitsuse
14. märtsi 1996. a.
määrusega nr. 78

Ohessaare maastikukaitseala kaitse-eeskiri

I. ÜLDSÄTTED

1. Ohessaare maastikukaitseala (edaspidi kaitseala) moodustati maastiku üksikelemendina "Ohessaare pank" Eesti NSV Ministrite Nõukogu 13. märtsi 1959. a. korraldusega nr. 331-k (ENSV Teataja 1959, 29, 160).

Kaitseala maa-ala on riikliku kaitse all.

2. [Kehtetu]

3. Kaitseala maa-ala on määratletud Vabariigi Valitsuse kinnitatud Ohessaare maastikukaitseala välispiiri kirjeldusega.

4. Kaitseala (piiranguvööndi) piir kantakse riiklikusse maakatastrisse.

II. KAITSEALA KAITSEKORD

5. Kaitseala maa-ala on piiranguvöönd, kuhu kuuluvad Saare maakonna Torgu valla talude 82, 88, 89, 566, 547, 555 ja A537 lahusmaatükkide kaitsealasse jäävad osad.

6. Inimestel on lubatud viibida, korjata marju ja seeni ning püüda kala kogu kaitseala territooriumil. Liikumine eramaal toimub vastavalt asjaõigusseadusele (RT I 1993, 39, 590; 1999, 44, 509) ja kaitstavate loodusobjektide seadusele (RT I 1994, 46, 773; 1998, 36/37, 555), kusjuures erateed ja rajad on päikesetõusust kuni päikeseloojanguni avalikuks kasutamiseks.

7. Jalgratastega liiklemine väljaspool selleks ettenähtud teid ja radu ning mootorsõidukitega liiklemine ja nende parkimine väljaspool selleks ettenähtud teid ja parklaid on keelatud, välja arvatud teaduslikel välitöödel, järelevalve- ja päästetöödel ning eramaa omanikul oma kinnisasja piires.

8. Loodusobjekti valitsejal on õigus rajada kaitseala piires olevale kinnisasjale teaduslikel või hariduslikel eesmärkidel ajutist ehitist.

9. Kaitsealal on lubatud majandustegevus, välja arvatud käesolevas kaitse-eeskirjas keelatud tegevus.

10. Kaitsealal on keelatud:

- 1) telkimine ja lõkke tegemine, välja arvatud kaitseala valitseja poolt selleks ettenähtud ja tähistatud paikades;
- 2) jäätmete ladustamine;
- 3) maavarade ja maa-ainese kaevandamine;
- 4) kivististe ja mineraalide kogumine;
- 5) kaitstava objekti loodusliku ilme rikkumine;
- 6) uute ehitiste püstitamine;
- 7) teede, õhuliinide ja muude kommunikatsioonide rajamine.

11. Kaitseala valitseja igakordse nõusolekuta on kaitsealal keelatud katastriüksuste kõlvikute piiride ja pindala muutmine.

111. Kaitsealal on lubatud alla 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades. Üle 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul.

12. Kaitseala valitseja nõusoleku saamiseks käesolevas kaitse-eeskirjas ettenähtud juhtudel peab vastava loa taotleja või projekti või kava kooskõlastuse taotleja esitama kaitseala valitsejale kirjaliku taotluse. Kaitseala valitseja vastab taotlusele nõusoleku või motiveeritud keeldumisega ja vajaduse korral omapoolsete tingimuste esitamisega nii taotlejale kui ka vastava loa andjale hiljemalt ühe kuu jooksul pärast taotluse saamist. Keskkonnamõju hindamise vajaduse korral on kaitseala valitsejal õigus taotlusele vastamist edasi lükata kuni ekspertiisiakti saamiseni, teavitades sellest nii nõusoleku taotlejat kui ka loa andjat.

13. Kaitsealal on maastiku ilme tagamiseks kohustusliku tegevusena ette nähtud niitmine ja/või lammaste karjatamine.

14. Vabariigi Valitsuse seaduse (RT I 1995, 94, 1628; 1996, 49, 953; 88, 1560; 1997, 29, 447; 40, 622; 52, 833; 73, 1200; 81, 1361 ja 1362; 87, 1468; 1998, 28, 356; 36/37, 552; 40, 614; 107, 1762; 111, 1833; 1999, 10, 155; 16, 271 ja 274; 27, 391; 29, 398 ja 401) paragrahvi 44 lõike 2 alusel on kaitseala piires asuva kinnistu võõrandamisel riigi esindajaks ostueesõiguse teostamisel keskkonnaminister, kellele teatatakse kinnisasja võõrandamisest asjaõigusseaduses sätestatud korras.

III. LÕPPSÄTTED

15. Isikud, kes rikuvad käesoleva kaitse-eeskirja nõudeid, kannavad haldus- või kriminaal- ja tsiviilvastutust seaduses ettenähtud korras.

15¹. Järelevalvet kaitsealal teevad kaitseala valitseja ning teised selleks volitatud isikud, kellel on oma pädevuse piires õigus kaitsealal tegutseda ka iseseisvalt.

16. Käesolevast kaitse-eeskirjast tulenevad vaidlused lahendatakse kohtus, kuid huvitatud isik võib kaitseala valitseja tegevuse vaidlustamiseks pöörduda ka keskkonnaministri poole.

Kinnitatud
Vabariigi Valitsuse
14. märtsi 1996. a.
määrusega nr. 78

Ohessaare maastikukaitseala välispiiri kirjeldus

Kaitseala lääne- ja põhjapiiriks on mere veepiir. Maismaal on kaitseala kirdepiiriks Saare maakonna Torgu valla talu A537 lahusmaatüki idapiir 50 meetri ulatuses tavalisest veepiirist. Edasi kulgeb piir mõttelise sirgena asimuudil 257o kuni pinnasteeni ning jätkub mööda nimetatud pinnasteel lääneserva lõuna suunas. Kohas, kus panga astang lõpeb, pöörduv piir läände kuni mere veepiirini.

Piiri kirjeldus on koostatud talumaade osas vastavalt 1939. a. kinnistutele ja riigiettevõtte Eesti Maauringud maakasutuskaardi (mõõtkava 1:10 000) alusel.

—